5 BANI EXEMPLARUL.—ANUL XXXIV.— N-rul 306

Editia de dimineată

UNIVERSUL

CELE DIN URMĂ STIRI DIN LUMEA ÎNTREAGĂ
TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE
Redacţia şi Administraţia: Bucureşti, str. Brezoianu, 11

ABONAMENTE
ROMÂNIA: Lei 4.66 / 9.15 / 18.— — 3 luni / 6 luni / Un an
STRĂINĂTATE: Lei 10.- / 20.- / 40.-

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN

Directori: VIRGIL N. DĂRĂSCU şi STELIAN POPESCU

4 (17) NOEMBRIE 1916

BIBLIOTECA UNIVERSITARĂ I. S.

PROGRESAM PE INTREG FRONTUL DOBROGEAN

Urmărim inamicul dincolo de granita Moldovei luînd prizonieri

NEDUMERIRE

După un răgaz de cîteva săptămîni, avioanele dușmane au început iar să ne cerceteze, aruncînd bombe asupra orașelor și satelor.

Comunicatul de eri ni spune că am primit asemenea vizite hotești la Tulcea și la Sinaia, la T.-Măgurele și la Roman, și în alte locuri, — pe cea din Capitală o știam cu toții.

Umblă, cu alte cuvinte, aeroplanele dușmane în lungul și în latul țării.

Nu avem nici un mijloc de apărare?

Lumea știe că avem și noi un corp de aviațiune; ea mai știe că au venit la noi aviatori străini și că am primit aparate sburătoare, de războiu.

Nevăzînd însă nici o opunere, nici o încercare de rezistență, lumea e foarte nedumerită.

In ziua de Marți, nu auzi altă vorbă în Capitală, decît aceasta:

— Dar aviatorii noștri ce fac?

E un lucru foarte elementar, pe care-l înțelege toată lumea: neîntîmpinînd rezistență, dușmanul devine tot mai îndrăznet.

Dovada ni-o dă comunicatul de eri, care spune că aviatorii dușmani s'au coborît atît de jos, pe unele locuri, în cît au împroșcat cu mitralierele pe oamenii ocupați la munca cîmpului.

Tot comunicatul ni spune — și am aflat lucrul cu un fior de groază — că s'au aruncat bombe și asupra Palatului unde locuise Regina cu Principesele României pînă la moartea Principelui Mircea...

Dacă nu vom opune rezistență, și cît mai energică, incursiunilor aeriene, dușmanii vor deveni tot mai îndrăsneți.

Toată lumea înțelege și vede aceasta; și tocmai de aceea e foarte nedumerită de inacțiunea aviației noastre.

O lămurire ar veni la timp.

ip.

MORȚI PENTRU PATRIE

Ioachim Cecropide

N'avea nici 22 ani și era învățător în satul lui. A plecat la luptă cu gîndul curat:

— „Așa cum îmi îndemn copiii la carte, trebue să conduc pe ai mei și la luptă. Ce s'ar face ei fără mine?"

Sunt aproape cuvintele lui, dar le lipsește sufletul cu care le-a spus. Și i-a condus pînă în clipa sa cea din urmă.

Sublocotenentul Ioachim Cecropide rămăsese cu mitraliera lui pe cîmp, nestiind că se dăduse ordin de retragere. Mitraliera nu mai putînd funcționa — o întrebuințase destul de bine — prinde o armă dela oamenii lui, dar n'apucă să-și răcorească sufletul, că un proectil dușman îi înfloreșce fruntea.

Fratele său, sergent în aceiași companie, îl vede murind sub ochii lui, dar zadarnic se trudește să-l ridice, să-l ducă departe de urgia dușmană. Urgia s'apropia năvalnică și Ioachim Cecropide, în mijlocul vrăjmașilor, își dete sufletul curat ca potirul unui crin.

Și astfel se stinse viața acestui ofițer plin de inimă, care era fratele fostului meu coleg de redacție Bartolomeu Cecropide.

— „Știi că l'am decorat pe fratele tău?" — îi spunea confratelui nostru comandantul, nevrînd să-i împărtășească deodată vestea cea gravă.

— „Trebue să fi făcut una din nenumăratele lui, atît de admirabile în război, așa că ne așteptam".

— „Da, dar decorația o va primi familia".

Fără lăcrimi, dar cu atît mai puternic și mai limpede în durerea lui, fratele lui Ioachim Cecropide primi vestea, el însuși ostaș, ca un ostaș, gîndindu-se numai la... părinții lui.

Fie ca lacrimile celor ce l'au cunoscut și iubit să-l mîngîie după cum ași vrea să-l mîngîie și gîndul curat cu care, prin aceste rînduri, îl îmbrățișează sufletul meu.

L. Iliescu

MARELE CARTIER GENERAL

Comunicat oficial No. 80

Din 2 Noembrie 1916, ora 7 dim.

FRONTUL de NORD și NORD-VEST

Pe frontiera de Vest a Moldovei, până la Valea Slănicului, nici o schimbare.

In Valle Slănicului și Oituzului, inamicul este urmărit dincolo de graniță de trupele noastre.

Am făcut prizonieri 80 oameni și am luat o mitralieră.

Din Valea Putnei până la Predeluș nici o schimbare.

In Valea Prahovei, slab bombardament de artilerie.

In regiunea Dragoslavelor, inamicul a atacat din nou și de mai multe ori, sprijinit de artilerie grea, însă a fost peste tot respins. Trupele noastre își mențin pozițiile.

In Valea Oltului, inamicul, primind întăriri, a silit trupele noastre să cedeze puțin teren spre Sălătruc și Brezoi.

La Jiu, atacul inamicului a continuat cu furie. Cu toate contraatacurile date, trupele noastre au fost nevoite a se retrage pe a doua linie de întărire.

La Cerna, nici o acțiune.

Frontul de Sud

Pe Dunăre, schimb de focuri de infanterie și bombardament de artilerie, în tot lungul fluviului.

In Dobrogea, am ocupat satul Bohascic, pe Dunăre, și am progresat pe tot frontul,

Aviațiune

In ultimele 2—3 zile, inamicul a desfășurat din nou o activitate deosebită. Aeroplane inamice au fost la T.-Măgurele, Zimnicea, regiunea Giurgiu, Tulcea, Sinaia, C.-Lung și Roman și au aruncat bombe producând mici stricăciuni.

Ele au bombardat eri Capitala și împrejurimile, omorând și rănind locuitori pașnici și mai ales femei și copii.

Cu această ocazie, au aruncat un foarte mare număr de bombe asupra Palatului unde locuise Regina și Principesele României, dar pe care, din fericire, îl părăsiseră după moartea Principelui Mircea.

In repetate rânduri, și mai ales eri, aviatorii inamici, venind asupra micilor orașe și asupra satelor, s'au coborât foarte jos, cu aparatele lor, și au urmărit cu focuri de mitralliere populația pașnică de pe strade sau pe acei cari lucrau pe câmp.

EROII NOȘTRI

Sub-locot. de rezervă
Vasile Solomon
avocat

Aviatorul
Cost. N. Qbretcovici

PENTRU PATRIE

„Corpul Silvicultorilor" din țara noastră a dat un contingent însemnat de ofițeri. Dintr'un corp de 200 agenți, 126 au fost mobilizați și din primele încăerări ei au intrat în foc pentru Patrie și pentru realizarea Idealului nostru Național.

Pînă acum cîtăva vreme, dintre ei, căzuseră morți pe cîmpul de onoare d-nii: locot. Victor S. Mihălescu, fost subinspector în serviciu silvic al Statului; sublocot. Th. Păiș, fost șef al ocolului silvic Focșani; locot. Nic. G. Teodorescu, fost șef al ocolului silvic Târgoviște; sublocot. Gh. Lefter dela serviciul ridicărilor în plan; locot. Christea Stăniculescu agent de control la regiunea R.-Vâlcea.

Să le fie memoria veșnică acestor bravi cari cu sacrificiul vieței lor, plini de vitejie, s'au aruncat în lupta aceasta groaznică, din care va trebui să iasă o nouă plăsmuire a Statelor, bazată pe principiul naționalităților.

Mai sunt și doi dispăruți, de soarta cărora nu se știe nimic, luînd parte la groaznica bătălie dela Turtucaia: sublocot. Marin Drăcea dela școala superioară de silvicultură și locot. C. M. Bunescu șeful ocolului silvic Carol I.

Șosele bune

Prima grije a ori cărei armate, îndată ce a intrat pe un teritoriu străin, a fost să se ocupe de buna stare a căilor de comunicațiune.

Astfel a procedat și armata română în campania din 1913, făcînd șosele bune pe ori unde a trecut în Bulgaria.

Dacă astfel se procedează, cum este cuminte, în timp de război ca și în timp de liniște, este bine să se aducă urgentă îndreptare acolo unde semnalăm o stare rea de lucruri, pe care alții nu au băgat-o de seamă, sau nu vor să se ocupe de ea, lăsînd-o pe altă dată. Sunt treburi cari se mai pot amîna, dar altele nu pot suferi nici o întîrziere.

Avem majoritatea șoselelor rele, prost întreținute și halul lor mizerabil se perpetuă de ani, nu este prieinuit de lipsa de acum a brațelor, ocupate cu apărarea țării. Mai sunt și drumuri cari au avut cîte o mînă de piatră risipată pe ele la cinci, sau șase ani; dar acestea au ajuns mai rele decît drumurile înguste lăsate printre locurile de arătură. Pe unde s'a depus cîte o grămăzuie de piatră, cu buna intenție să fie întinsă cîndva pe drum, a bătut-o Dumnezeu în șanț și acolo a rămas uitată și acoperită de buruiana care crește prin toate locurile pustii.

Am vorbit zilele trecute de starea neînchipuit de rea în care zace șoseaua strategică Herăști - Hotare - Greaca, din județul Ilfov, pentru a cărei întreținere au interes trei ministere.

Pietriș există destul — milioane de metri cubi — în marginea lacului Greaca: l-a depozitat apele din timpuri uitate. Toată greutatea este ca mina omului să se hotărască să-l încarce în căruțe și să-l așternă pe șosele. Căruțe avem destule pentru transporturi, în coloanele de aprovizionare, cari se pot găsi libere în apropierea localităților cu drumuri rele, iar mîini pentru acest lucru bun, dacă nu găsim altele, se pot pune la încercare ale prizonierilor.

Să profităm în grabă, atît cît nu începe timpul urît cu ploi și lapoviță, în urma cărora pe drumuri înotăm în noroi pînă la urechi.

Zicătoarea: *Popa nu toacă de o sută de ori pentru o babă surdă*", nu o vom pune în practică, deși toaca noastră se aude în toată țara. Vom toca fără încetare, pînă va fi ascultată și se vor face șosele bune.

Virgil N. Dărăscu

„CUTIILE CENUȘII"

din Calea Victoriei

— INSEMNARI DIN TIMP DE RAZBOI —

de M. NEGRU

Am văzut eri, pe calea Victoriei, în fața nu știu cărui magazin de lingă L'Indépendance Roumaine, *două cutii înalte, lunguețe, două cutii de scînduri, văpsite cenușiu, și purtînd inscripția:*

Pentru soldații noștri.
Iar mai jos, adaosul:
Nu se primesc ziare.

Prin urmare, în aceste cutii cenușii, mi-am zis, se adună ceva pentru ostașii noștri, în orice caz altceva de cît ziare.

Prin deschizătura uneia din cutii, privesc înăuntru. Țigări risipite. Cîte o mînă mai generoasă a aruncat cîte un pachet neînceput, fiește de o calitate a cărei valoare se ridică pînă la un leu. In risipa de țigări răvășite și de pachete, puțini gologani albi de cîte 10 și 5 bani, și poate — manifestare a unei mai mari generozități anonime — cîte o bănuță sau cîte un franc.

Cine poate spune că nu e mișcător lucru să vezi căzînd într'o cutie de lemn, în calea Victoriei, în fața unei vitrine bogat împodobite, săracul gologan alb care amintește durerea celor ce se zbat departe în tranșee sau cari, în cîmpia cețoasă a toamnei, cad purtînd pe piept o mică floare roșie — pata sîngelui lor...

Săracul gologan al văduvei din Evanghelie e un simbol care în toate vremurile va mișca inima omenească.

Aș fi voit să stau deoparte și să văd măcar pe cîțiva din acei cari au aruncat o țigară sau un gologan în cutiile cenușii din calea Victoriei. Sunt sigur că nici un domn în blană, trecînd cu țigara de foi în gură, n'a avut vreme să facă o asemenea isprava. Pentrucă un asemenea domn, din „port-cigaretul" d-sale n'ar fi putut arunca de cît o havană, și în nicîun caz gologani mărunți, de 5 și de 10 bani. Și iarăși, nici o „toaletă distinsă" nu cred să fi oprit trăsura spre a-și desface geanta să arunce ceva într'una din cutii, — ci, cu siguranță, spre a intra în magazinul vecin unde încă se mai găsesc icre moi și diferite bunătăți.

Insă, poate ieșind din vreunul din birourile ministerelor sau autorităților din susul căii Victoriei, un modest funcționar, „băiat bun" cu 150 de lei pe lună, cu nevastă, cu 4 copii și multe datorii în drum spre casă, și-a adus aminte că „săracul Popescu e pe front"... Și din buzunarul vestei, a scos ultimele 2 țigări „intime" una a aprins'o el și una a aruncat-o în cutia cenușie.

Care dintre cititori are timp, sau are drum pe calea Victoriei, să se oprească acele cutii. Dinăuntru lor va auzi ieșind un glas, sufletul cutiilor cenușii, care-i va spune că, cu am dreptate că lucrul așa se întîmplă și nu altfel.

Războiul se face, în primul rînd, cu bani. Credem că toți știm acest lucru. Ni-l spunem unu altuia, și atît. Nu mulțumim cu simpla enunțare a ideii, rămînînd mereu departe de fapt.

Mulțumi-se-va oare Statul încă multă vreme cu apelurile diferitelor autorități, „apeluri călduroase către cetățeni", fără să ia nici o măsură?

Aceasta n'ar fi cea mai recomandabilă atitudine. Căci, dacă în ordinea morală „obolul văduvei" constitue un exemplu impresionant, azi el singur constitue o derîdere sau un semn mîhnitor caracterizînd vremea noastră.

Stăi pe gînduri. Ți se pare uneori că „par'că s'a făcut", „par'că se face ceva" spre a se aduna fonduri. Judecata ți se pierde deodată aducîndu-ți aminte de societăți diferite, de multe comitete, prezidenți și prezidente, adrese de mulțumire publicate în ziare!

Ce multe vorbe. Ce frumoase fraze!

✠

Incercăm o concluziune logică și în acelaș timp practică, — mai ales practică — a tristelor noastre gînduri de mai sus.

Cu această preocupare, rugăm cenzura să ne îngăduie să arătăm că i-adevărat că „Dumnezeu cînd îi dă omului îi dă bogatului, și cînd îi ia, îi ia săracului și cenușa din vatră".

Veți întreba: ce-are face cenzura cu... adevărul proverbelor românești?

Știm că în anumite localități, la țară, agenții forței publice iau temeiu de scurteicile și încarcă pe capete căruțe, întregi cu lăicere și scoarțe. Aceasta, în casa țăranului dus la război și pe care toți îl știm cum trăiește și în timp de pace. E necontestat, o greșală.

Se face, apoi, mereu apel la public să confecționeze ciorapi, flanele, mînecuțe de lînă pentru soldați.

Ingăduiți, vă rugăm, să arătăm „semnătorilor de apeluri" că lîna lipsește de peste tot, că ea era în multe case sărace un articol de mare lux pe care nu-l mai găseai cu mult înainte de război. Apelurile vor rămîne mereu fără urmare, dacă nu veți da de urma depozitarilor de lînă cari există și cărora să le rechiziționați marfa spre a o distribui apoi să fie lucrată. E lucru simplu.

Iar ca sfîrșit, anunțăm pe cei în drept că „am auzit" un lucru foarte frumos.

„Am auzit" că toți marii noștri agricultori, cari au exportat cereale și cari au realizat beneficii enorme, vor ceda benevol, pentru fondul de război, cîte 25 la sută din cîștigul lor. Cîștigul fiind foarte mare, suma realizată pe această cale va fi și ea mare.

Nu credem că vreunu din acești mari agricultori—al căror nume comisia de export le are în liste speciale, cu cîștigurile respective — va avea cruzimea să ne comunice că nu este adevărat ceeace „am auzit".

REGELE ROMANIEI

ia comanda armatelor sale

Sub acest titlu, „Le Journal", de la 14 Octombrie expirat, spune că M. S. Regele Ferdinand a luat comanda efectivă a armatelor române.

„Alături de rege,—zice numitul ziar, — vor lupta, de acum înainte, ofițerii superiori cari s'au relevat în foc. Și în primul rînd al acestora, trebue să punem și misiunea militară franceză trimesă în România. Se înțelege că această misiune a fost aleasă printre acei cari și-au făcut probele. In capul ei se află generalul Berthelot, al cărui nume este o garanție.

„Se cunosc strălucitele lui state de serviciu. La începutul războiului, generalul Berthelot era maior-general al lui Joffre și, în această calitate, își luase asupră-i pregătirea tehnică a prodigioasei acțiuni de îndepărtare de la Marna. In primăvara anului 1915, Berthelot comanda o grupă de divizii la Aisne, apoi un corp de armată care s'a distins la Verdun și în primele lupte de la Somme.

„Este un organizator de frunte și un tactician excelent. Cu dînsul și cu minunații soldați români, viitorul este asigurat".

Sârbii și aniversarea regelui Italiei

Corfu, 30. — Azi, cu prilejul aniversărei M. S. Regelui Italiei, președintele consiliului și ministru de externe, d. Pasici, s'a prezentat la legațiunea italiană din Corfu spre a felicita pe ministrul Italiei în numele guvernului sîrb. D. Pasici era însoțit de șeful secțiunei politice, d. dr. Milutin Iovanovici.

In numele armatei sîrbești, d. general Nicodim Stefanovici s'a prezentat de asemenea la legațiunea italiană. (Biroul presei sîrbești).

ANCHETA

asupra torpilării vasului «Angeliki»

Paris, 30.— Ni se comunică din Atena că d. Damianos, ministrul marinei, a numit o comisiune compusă din ofițeri greci, spre a proceda la o anchetă cu privire la torpilarea vaporului „Angeliki". Ag. Radio).

Automobilul blindat englezesc

Ziarele englezești continuă să spue minuni despre noile automobile blindate, apărute pe cîmpii de luptă dela Somme răspîndind moartea și groaza printre germani. Și în spusele lor, extraordinarul instrument de război se arată înzestrat cu forme și puteri de animal fabulos, este Leviathanul biblic înviat. Unii scriitori afirmă că e o ființă vie, o curcitură ne mai pomenită ești din împerecherea unei balene cu una din reptilele uriașe din vremurile de dinaintea potopului. Soldații uimiți, i-au atribuit puteri fantastice și i-au dat numiri pitorești. L'au numit „cartepillar" (circilac miriapod), apoi „grasshoper" (lăcustă) și, în fine, i-au zis „dreadnought" de uscat.

Desenul de aci dă o idee sumară, însă destul de limpede despre noul monstru războinic. Driculi și mașinăriile sunt protejate de pereți de oțel, avînd deschizături și ferăstruee, d'asupra cărora stă o cupolă învîrtitoare. Fierăstruele și deschizăturile servesc pentru puști și mitraliere.

Partea de dinainte a mașinii e constituită dintr'un pinteue puternic, dintr'un bot în stare să sfărame obstacolele cele mai tari. Sistemul propulsiv e acel adoptat pentru unele mașini agricole mai ales pentru destelinătoarele întrebuințate în America ca să facă prima pregătire a terenurilor necultivate încă.

Roatele sunt împerechiate la partea de dinainte și de dinapoi și făsurate c'un fel de briu metalic cu dinți. Partea de dinainte și de dinapoi cu oșiile lor funcționează separat unele de altele. Sistemul dă mașinii o bună așezare pe pămînt și îi permite să coboare și să urce coastele cele mai repezi. Mașina poate să se ridice pe osia din urmă și să se învîrtească pe loc în jurul ei, așa cum fac caii ridicați pe două picioare.

In ce privește acțiunea ei, precum spune un corespondent care a văzut-o, desrădăcinează copacii, sparge zidurile, urcă și coboară pereții săpăturilor de mine, trece peste tranșee, trimițînd, în dreapta și în stînga, focuri de rînduri omorîtoare. Trece nerănită cu înțeleala unui cal pornit la trap, printre obstacolele cele mai de temut, smulge sîrmele cu ghimpi și turtește mitralierele pe postamentele lor.

O telegramă din Londra, trimeasă ziarului „Corriere della Sera", raportează astfel primele operațiuni îndeplinite de automobilele engleze cuirasate:

„Localitatea Courcelette fu luată de cîțiva eroi și de unul din acești monștri, care sili pe inamic, c'un grozav foc de rînduri, să iasă din tranșeele înțesate de mitraliere ascunse printre bălării. Monstrul merse cu trupele în interiorul satului, unde se apucă să cerceteze fațadele caselor, căutînd mitralierele ascunse, ca un cîine care miroase prada. Și, cînd descoperea o mitralieră, își făcea vînt și, c'un brînci teribil, spărgea fațada casii, îngropînd, sub dărîmături, mitralierele și pe minuitorii lor, eșind apoi nevătămat prin partea opusă. Ici și colo, cîrduri de germani se încercară în deșert să rănească monstrul cu granate de mînă, dar bombele se spărgeau pe suprafața de oțel a mașinii, fără să lase vreo urmă.

„Monstrul călca peste subteranele germane cum ai călca peste mușuroae de furnici, și nemții, ridicînd brațele, urlau și înjurau ca spurcații de unguri. Ofițerii protestau indignați, iar soldații exclamau mai sinceri și umiliți:

„— Cum să ne împotrivim unei asemenea drăcii?!"

Politica comună

a Înțelegerei pe tărâmul economic și comercial

Roma, 29 Oct. — „Agenția italiană" publică următoarele: Se știe că în conferințele cari au avut loc între miniștrii tehnici ai țărilor aliate, la Pallanza, Paris, Londra și Roma, s'au fixat principiile generale cari vor conduce viitoarea politică industrială, comercială și financiară a înțelegerei.

In cursul acestor conferințe, s'a constatat necesitatea de a se unifica sau armoniza între ele diferitele legislațiuni ale țărilor aliate în materie financiară, industrială și comercială.

Această foarte însemnată chestiune a fost studiată de organele competinte ale fiecărui Stat în parte.

Urmează acum ca într'o viitoare conferință a delegaților țărilor aliate să se ia în cercetare rezultatele acestor cercetări și concluziile la care s'a ajuns, spre a se putea concretiza normele și măsurile ce sunt de luat în această materie.

Se crede că în curînd va putea avea loc o astfel de conferință a reprezentanților Statelor aliate (A. T. I.)

Când se dă alarma, nu stați pe străzi sau în curți, ci intrați în case, gangurî sau pivnițe, ca să nu vă primejduiți viața.

SCENE DIN RAZBOI

Ultima dorință a unui ofițer mort

Un d. locot.-colonel ne scrie de pe frontul de luptă, rugîndu-ne să dăm publicității scrisoarea ce i-a lăsat-o, murind, sublocotenentul Const. Ioniță, din regimentul său, înainte de a cădea într'un atac dat în contra inamicului.

Nu vom publica numele colonelului, fiindcă nu avem autorizația sa de a-i da numele în vileag și bănuim că acest nobil camandant, ca și toți ceilalți ce ne trimit asemenea scrisori, nu voește să-i fie știut numele.

Cauzele cari au determinat pe acest ofițer superior să publice presentimînt ce naște adesea în pot vedea din chiar cuprinsul epistolei ce ne-o adresează.

Fapt e că sublocotenentul Ioniță Constantin, fiind stăpînit de un presemțimînt ce naște adesea în sufletele simțitoare, înainte de a păși la atac a adresat o scrisoare comandantului său de regiment, față de care nutrea o dragoste nețărmurită, alăturîndu-i o altă scrisoare pe care îl ruga s'o înmîneze iubitei lui soții, cum o numește însuși sub-locotenentul căzut.

Iată cuprinsul scrisoarei colonelului către Universul:

Domnule Director,

Vă scriu de pe frontul de luptă, unde ostașul român dă dovadă de un devotament și eroism demn de admirat, punînd în evidență că e urmașul vrednic al strămoșilor noștri cari au apărat în timp de mai multe veacuri pămîntul sfînt al țărei.

Un exemplu viu despre aceasta e scrisoarea sublocotenentului Ioniță Constantin, mort pe cîmpul de onoare, pe care vă rog s'o dați publicității în stimatul d-stră ziar.

Mulțumindu-vă, vă rog a primi expresiunea distinsei mele considerațiuni.

Locot.-colonel Al...

Iată și scrisoarea, vai! ultima, pe care a scris-o sublocotenentul Constantin Ioniță, pe cîmpul de luptă, cuprins de o tristă prevestire ce a fost din nenorocire împlinită.

Domnule Colonel,

Am fost ostașul d-tră devotat. In ultimul moment vă încredințez că v'am fost cel mai credincios în totdeauna. Mor iubindu-vă și Dumnezeu să vă ajute a conduce bravul nostru regiment la isbînda, ca, împreună cu falnica oștire românească, să ajute la înfăptuirea idealului național.

„De va fi să mor, trimiteți această scrisoare scumpei mele soții. De aveți ocazie încredințați-o că mor gîndind la ea.

„Al d-tră supus și cu credință
Sublocot. CONST IONITA

Și prevestirea sa din nenorocire s'a împlinit.

Bravul ostaș a luptat eroic pentru Patrie și a căzut lăsînd slăvit numele său de către camarazii și șefii săi.

Am împlinit voia bunului său colonel, dînd în vileag scrisoarea și actul de bravură a ofițerului său, ca să fie de toți cunoscut eroismul sublocotenentului Ioniță Constantin.

EMIL NICOLAU

SCRISOARE

de pe front adresată distinsului inginer I. Z.

De departe, din tranșee
Vă trimit o salutare
Nu sub formă d'epopee
Ci, banal, printr'o scrisoare.
Ploaia de grapnele cade
Groaznică, ucigătoare
Iarba pe pămînt o rade
Și a României floare...
Dar avem credință sfîntă
Că luptăm pentru dreptate
Tot românul azi s'avîntă
Pentru a'și deserobi un frate.
Dar, din buze arse, supte
Zboară 'n aer un ecou:
Cine cade azi în luptă
Moare moarte de erou.

Sub-locot. Alexandru Ionescu